

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 2 від 26 вересня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 149/01 від 26 вересня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2025-06

м. Київ

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2 МОВНА ПОЛІТИКА	4
3 РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ	4
Рівні вищої освіти	4
Освітні програми	6
4 ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	6
5 ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	7
Графік освітнього процесу	7
Навчальні плани	8
Індивідуальна освітня траєкторія	9
Розклад занять	10
6 ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	10
Навчальні заняття	10
Самостійна робота здобувачів ВО	12
Практична підготовка здобувачів ВО	13
7 МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	13
8 ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ, ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
9 ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	16
Відрахування здобувачів ВО	16
Поновлення на навчання здобувачів ВО	18
Переведення здобувачів ВО	21
Переривання навчання здобувачів ВО	25
10 АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	27
11 ТРАНСФЕР КРЕДИТІВ	27
12 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	28
13 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТАРОСТИ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ	28
14 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ	29
15 ПЛАНУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	30
16 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	30

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 «Положення про організацію освітнього процесу в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» (далі – Положення) є основним нормативним документом, що визначає та регламентує систему заходів, котрі реалізуються Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля (далі – СХУ ім. В. Даля) із метою створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів ВО (вищої освіти), здатного забезпечити здобуття якісної вищої та післядипломної освіти, задоволення інших освітніх потреб здобувачів ВО та інших осіб, створення умов для реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей.

1.2 Освітня діяльність в СХУ ім. В. Даля базується на засадах:

- автономії університету в прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм освітнього процесу й форм і методів навчання;
- студентоцентрованого навчання;
- академічної свободи;
- академічної доброчесності;
- науковості та інновативності;
- демократичності, партнерства й соціальної відповідальності учасників освітнього процесу;
- доступності вищої освіти й рівності можливостей для всіх;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- забезпечення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності.

1.3 Положення регламентує діяльність структурних підрозділів СХУ ім. В. Даля, їх керівників та інших посадових осіб з організації освітнього процесу, відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також на підставі Статуту й нормативної бази СХУ ім. В. Даля.

1.4 Положення враховує стандарт ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти, діє із дотриманням нормативної бази управління якістю діяльності СХУ ім. В. Даля.

1.5 Положення не поширюється на коледжі та технікуми, що входять до складу СХУ ім. В. Даля.

2 МОВНА ПОЛІТИКА

- 2.1 Мовою викладання в СНУ ім. В. Даля є державна мова.
- 2.2 З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності СНУ ім. В. Даля може здійснювати викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та (або) іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання здобувачами ВО відповідної дисципліни державною мовою.
- 2.3 Концепція викладання іноземних мов в СНУ ім. В. Даля орієнтована на вимоги «Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (англ. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment).
- 2.4 Для викладання навчальних дисциплін іноземною мовою утворюються окремі групи для здобувачів ВО, які бажають вивчати навчальні дисципліни іноземною мовою, для іноземних громадян, осіб без громадянства, які бажають здобувати вищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, або розробляються індивідуальні програми. При цьому забезпечується вивчення такими особами державної мови як окремої навчальної дисципліни.
- 2.5 За бажанням здобувачів ВО може бути створені групи для вивчення мови національної меншини в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови.

3 РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

Рівні вищої освіти

- 3.1 В СНУ ім. В. Даля здійснюється підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:
- 1) перший (бакалаврський) рівень;
 - 2) другий (магістерський) рівень;
 - 3) третій (освітньо-науковий) рівень;
 - 4) науковий рівень.
- 3.2 Прийом на навчання для здобуття певного рівня вищої освіти за ліцензованими спеціальностями здійснюється на конкурсній основі відповідно до «[Правила вступу](#)», які щорічно затверджуються Вченою радою СНУ ім. В. Даля й оприлюднюються на сайті.
- 3.3 Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:
- 1) бакалавр;
 - 2) магістр;
 - 3) доктор філософії;

4) доктор наук.

3.4 Підготовка фахівців за рівнями вищої освіти в СНУ ім. В. Даля здійснюється згідно переліку спеціальностей, встановленого загальнодержавною нормативною базою відповідно до ліцензій виданих Міністерством освіти і науки України.

3.5 Перехід здобувачів ВО на програму навчання кожного наступного ступеня здійснюється на конкурсній основі за результатами навчальних досягнень і наукових (творчих) здобутків.

3.6 Підготовка бакалаврів здійснюється на першому рівні вищої освіти. Освітній ступінь «бакалавр» присуджується СНУ ім. В. Даля у результаті успішного виконання здобувачем ВО освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти СНУ ім. В. Даля користується правом визнавати та перезараховувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

3.7 Підготовка магістрів здійснюється на другому рівні вищої освіти. Освітній ступінь «магістр» присуджується СНУ ім. В. Даля у результаті успішного виконання здобувачем ВО освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 90 кредитів ЄКТС. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

3.8 Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою СНУ ім. В. Даля в результаті успішного виконання здобувачем ВО відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі з нормативним строком підготовки чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

3.9 Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв’язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях. Ступінь доктора наук присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових

виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3.10 Особливості організації підготовки докторів філософії та докторів наук в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про відділ аспірантури та докторантури СНУ ім. В. Даля»](#).

Освітні програми

3.11 Освітні програми передбачають вибір навчальних дисциплін (вибіркова складова) здобувачами ВО обсягом, що становить не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

3.12 Освітні програми за спеціальностями (спеціалізаціями) розроблюють відповідні робочі проектні групи факультетів на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти за відповідними галузями знань із формулюванням очікуваних результатів навчання (компетентностей), з урахуванням світових тенденцій розвитку вищої освіти, вимог національного та міжнародного ринків праці.

3.13 Система розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про освітні програми Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

4 ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1 Здобувачі ВО в СНУ ім. В. Даля мають право на навчання (здобуття вищої освіти) за такими формами:

- 1) інституційна – очна (денна), заочна, дистанційна;
- 2) дуальна.

4.2 Організація освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля за всіма формами навчання здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти.

4.3 Денна форма навчання є основною формою здобуття певного рівня вищої освіти з відривом від виробництва, цей спосіб організації навчання здобувачів ВО, передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

4.4 Заочна форма навчання є формою здобуття певного рівня вищої освіти, в якій навчання здобувачів ВО організовано шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

4.5 Дистанційна форма навчання є індивідуалізованим процесом здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

4.6 Форми навчання, визначенні п. 4.3–4.5 цього Положення, можуть поєднуватися шляхом організації:

- навчання здобувачів ВО денної форми навчання за паралельним освітніми програмами за заочною та/або дистанційною формою;
- дистанційного вивчення окремих освітніх компонентів здобувачами ВО денної форми навчання.

4.7 Дуальна форма здобуття вищої освіти є способом організації навчання здобувачів денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах і організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору. Дуальна форма навчання в СНУ ім. В. Даля регламентується відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу за дуальною формою навчання у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

4.8 В окремих випадках (оголошення карантину, форсмажорні обставини тощо) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі, а СНУ ім. В. Даля у межах академічної автономії самостійно визначає способи організації й технології для дистанційного навчання. Кожен здобувач ВО має виконати індивідуальний навчальний план під час організації дистанційного навчання відповідно до нормативної бази СНУ ім. В. Даля.

5 ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Графік освітнього процесу

5.1 Організація процесу навчання в СНУ ім. В. Даля здійснюється згідно Графіка освітнього процесу, який визначає: календарні строки семестрів, навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, атестацій і канікул на кожен рік підготовки (курс) за певною спеціальністю та рівнем здобуття вищої освіти.

5.2 Графіки освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля за різними формами навчання щорічно розробляються навчальним відділом на підставі Графіків освітнього процесу певної спеціальності та рівня здобуття вищої освіти, розроблених при формуванні навчальних планів згідно [«Положення про порядок формування навчальних планів у СНУ ім. В. Даля»](#) і затверджуються першим проректором СНУ ім. В. Даля.

5.3 Затверджені на поточний навчальний рік графіки освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля для всіх факультетів за різними формами навчання розміщуються на [сайті](#).

5.4 Освітній процес за очною формою навчання організовується за семестровою системою. Екзаменаційні сесії плануються по дві в навчальному році. Канікули поділяють на зимові та літні загальною тривалістю не менше 8 тижнів за рік і встановлюються здебільшого двічі на рік.

5.5 Графік освітнього процесу за заочною формою навчання передбачає сесійний період (установча сесія та/або екзаменаційна сесія) і міжсесійний період. Під час установчої сесії здійснюється ознайомлення здобувачів із графіком вивчення навчальних дисциплін (освітніх компонентів), системою оцінювання результатів навчання, проводяться передбачені навчальним планом заняття й видаються індивідуальні завдання, передбачені навчальним планом. У міжсесійний період здобувачі самостійно опановують навчальний матеріал і виконують отримані індивідуальні завдання. Під час екзаменаційної сесії здобувачі отримують допуск до заходів семестрового контролю та проходять ці заходи.

Навчальні плани

5.6 Навчальний план є нормативним документом СНУ ім. В. Даля, який має встановлену форму та розробляється на підставі відповідної освітньої програми і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.

5.7 Навчальні плани запроваджуються проектною групою, переробляються гарантом освітньої програми за участю групи забезпечення для кожної освітньої, освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми для кожного рівня та форми здобуття вищої освіти на весь строк навчання згідно [«Положення про порядок формування навчальних планів у СНУ ім. В. Даля»](#).

5.8 Навчальний план для заочної форми навчання є адаптованою до меншої тривалості аудиторних занять версією навчального плану за денною формою навчання, складається на основі затвердженого навчального плану денної форми навчання. Перелік усіх навчальних дисциплін і послідовність їх вивчення, загальний обсяг годин, види контролю мають відповідати денній формі навчання.

5.9 Формування навчальних планів в електронному вигляді здійснюється відповідно до шаблонів у форматі електронної таблиці, котрі щорічно розробляються Центром організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу.

5.10 За організацію освітнього процесу на кафедрі, виконання навчальних планів, здійснення контролю за якістю викладання навчальних дисциплін (освітніх компонентів), навчально-методичною й науковою діяльністю науково-педагогічних працівників кафедри відповідає завідувач кафедри.

Індивідуальна освітня траєкторія

5.11 В СНУ ім. В. Даля надається перевага студентоцентрованому навчанню, яке передбачає створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів ВО, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання). При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти.

5.12 Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем ВО відбувається з навчальних дисциплін із циклу вільного вибору за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (доктора філософії) рівнями вищої освіти згідно [«Положення про порядок та умови формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти СНУ ім. В. Даля»](#).

5.13 В СНУ ім. В. Даля здобувач ВО має право на формування індивідуальної освітньої траєкторії через зарахування результатів неформальної освіти, що регламентує [«Положення про порядок визначення та ліквідації академічної різниці, зарахування результатів попередніх періодів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті у СНУ ім. В. Даля»](#).

5.14 Для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем ВО в СНУ ім. В. Даля щорічно формується каталог дисциплін вільного вибору у відповідності до [«Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії, індивідуального навчального плану здобувача освіти та каталогів дисциплін вільного вибору у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

5.15 Результати вільного вибору вносяться до індивідуального навчального плану здобувача ВО. Порядок формування, ведення та контролю за виконанням індивідуального навчального плану здобувача ВО регламентує [«Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії, індивідуального навчального плану здобувача освіти та каталогів](#)

дисциплін вільного вибору у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля».

5.16 Реалізацію права здобувачів ВО на академічну мобільність регламентує «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля».

Розклад занять

5.17 Розклад навчальних занять регламентує організацію освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля, і складається на підставі навчальних планів з урахуванням реальної чисельності здобувачів ВО у лекційних потоках і навчальних групах.

5.18 Розклад занять за всіма освітніми програмами всіх рівнів освіти формує навчальний відділ СНУ ім. В. Даля. В разі недостатності наявного аудиторного фонду можливе формування розкладу занять в дві зміни.

5.19 Розклад екзаменаційної сесії для кожної групи складається деканатами факультетів за погодженням із навчальним відділом СНУ ім. В. Даля.

5.20 Розклади занять і екзаменаційної сесії розміщуються на сайті СНУ ім. В. Даля.

5.21 Розклади занять усіх форм навчання доводяться до відома науково-педагогічних працівників і здобувачів ВО не пізніше ніж за 10 днів до початку кожного семестру, а розклад екзаменаційної сесії – за місяць до її початку.

6 ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1 Освітній процес в СНУ ім. В. Даля здійснюється за такими формами:

- 1) навчальні (аудиторні) заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка (практика);
- 4) контрольні заходи.

Навчальні заняття

6.2 Основними видами навчальних занять в СНУ ім. В. Даля є:

- 1) лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Як правило, окрема лекція є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал одної або декількох тем навчальної дисципліни;
- 2) лабораторна робота – вид навчального заняття, на якому здобувач ВО під керівництвом науково-педагогічного (педагогічного) працівника проводить натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень, набуває практичних навичок роботи з лабораторним обладнанням, оснащенням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, оволодіває методикою експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі

та обробки отриманих результатів. Лабораторні заняття можуть проводитися також в умовах реального професійного середовища (на підприємстві, в наукових лабораторіях тощо);

- 3) практичне заняття – вид навчального заняття, на якому здобувач ВО під керівництвом науково-педагогічного (педагогічного) працівника шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань, що закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь та навичок їх практичного застосування
- 4) семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому науково-педагогічний (педагогічний) працівник організує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі індивідуальних завдань (рефератів) здобувач ВО готують тези виступів з цих проблем.
- 5) індивідуальне навчальне заняття;
- 6) консультація.

6.3 Тематика лекцій, лабораторних, практичних і семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни, котра розробляється лектором відповідно до [«Положення про робочу програму навчальної дисципліни СНУ ім. В. Даля»](#).

6.4 Лекції проводяться лекторами – професорами і доцентами, а також провідними науковими працівниками та спеціалістами, запрошеними для читання лекцій. Кандидатури лекторів, які не мають вченого звання або не входять до штатного розкладу професорсько-викладацького складу, мають бути затверджені деканом за поданням завідувачів відповідних кафедр.

6.5 Для проведення лабораторних занять академічна група може поділятися на підгрупи, чисельність яких має враховувати особливості вивчення дисципліни та вимоги до безпеки життєдіяльності здобувачів ВО. Умови поділу визначаються за рекомендацією Методичної ради СНУ ім. В. Даля і затверджуються наказом ректора.

6.6 Лабораторне заняття включає проведення контролю підготовленості здобувачів ВО до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання власне лабораторних досліджень, оформлення індивідуального звіту про виконану роботу та його захист перед науково-педагогічним (педагогічним) працівником. Виконання лабораторної роботи оцінюється науково-педагогічним (педагогічним) працівником.

6.7 Здобувач ВО для допуску до семестрового контролю повинен мати позитивні оцінки за всі лабораторні роботи, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни.

6.8 З окремих навчальних дисциплін, для проведення практичних занять академічна група може поділятися на підгрупи, чисельність яких має враховувати особливості вивчення дисципліни та вимоги до безпеки життєдіяльності здобувачів ВО.

6.9 Практичне заняття включає проведення контролю знань, вмінь та навичок, постановку загальної проблеми (завдання) науково-педагогічним (педагогічним) працівником та її обговорення за участю здобувачів ВО, розв'язання задач з їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірка та оцінювання. Робота здобувачів ВО на практичному занятті оцінюється науково-педагогічним (педагогічним) працівником.

6.10 Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому науково-педагогічний (педагогічний) працівник організує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі індивідуальних завдань (рефератів) здобувач ВО готують тези виступів з цих проблем.

6.11 На кожному семінарському занятті науково-педагогічний (педагогічний) працівник оцінює: підготовлені здобувачами ВО реферати та виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію та ін. Одержані здобувачем ВО оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

6.12 Індивідуальне навчальне заняття – заняття, яке проводиться з окремими здобувачами ВО з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

6.13 Індивідуальні навчальні заняття проводяться за окремим (індивідуальним) графіком складеним кафедрою з урахуванням індивідуального навчального плану та особистих навчальних потреб здобувача ВО.

6.14 Консультація – форма навчального заняття, у процесі якого здобувач ВО одержує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

6.15 Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи здобувачів ВО за розкладом, залежно від того, консультиє викладач з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

6.16 Всі види навчальних занять незалежно від форми здобуття ВО, вимог відповідних стандартів ВО можуть проводитися як очно (в аудиторії), так і дистанційно із застосуванням засобів інформаційних технологій комунікації.

6.17 Кафедри СНУ ім. В. Даля мають право встановлювати інші види навчальних занять, що у встановленому порядку відображають у навчальному плані та робочій навчальній програмі дисципліни.

Самостійна робота здобувачів ВО

6.18 Самостійна робота здобувача ВО (СРЗ) є однією з форм організації освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля та спрямована на розвиток у здобувачів ВО самостійності, ініціативи та творчих здібностей. СРЗ відповідає парадигмі студентоцентрованого підходу, згідно якої

здобувач ВО розглядається як суб'єкт з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможний бути самостійним та відповідальним учасником освітнього процесу.

6.19 СРЗ є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час і включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій та інших видів навчальних занять, виконання індивідуальних завдань, курсових проектів та робіт, підготовку кваліфікаційної роботи, науково-дослідну роботу тощо.

6.20 Регламентування та удосконалення організації самостійної роботи здобувачів ВО в СНУ ім. В. Даля здійснюється відповідно до [«Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

Практична підготовка здобувачів ВО

6.21 Практична підготовка здобувачів ВО передбачає безперервність та послідовність її проведення для набуття необхідних компетентностей згідно із стандартами вищої освіти за відповідними спеціальностями та рівнями освіти.

6.22 Регламентування та удосконалення організації практичної підготовки здобувачів ВО в СНУ ім. В. Даля здійснюється відповідно до [«Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

7 МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1 Методичне та організаційне забезпечення освітнього процесу є важливою та необхідною умовою якісного засвоєння програм підготовки фахівців і включає:

- навчально-організаційні документи деканату і кафедр;
- навчально-методичну документацію з кожної дисципліни;
- інформаційне забезпечення навчального процесу (силабуси, підручники і навчальні посібники, дидактичні матеріали, наочні посібники, комп'ютерні програми з навчальних дисциплін тощо).

7.2 Документацію деканату в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про деканат навчально-наукового інституту \(деканат факультету\) Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

7.3 Документацію кафедри встановлює [«Положення про кафедру Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

7.4 Навчально-методичну документацію з кожної дисципліни складає робоча програма навчальної дисципліни, котру регламентує [«Положення про робочу програму навчальної](#)

дисципліни Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля», та навчально-методичний комплекс дисципліни, сформований відповідно до «Положення про розроблення, викладання та оформлення навчально-методичних матеріалів Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля».

7.5 Інформаційне забезпечення освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля визначається рядом внутрішніх нормативних документів, зокрема:

- «Положення про формування силабусів навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля»;
- «Положення про наукову бібліотеку СНУ ім. В. Даля»;
- «Правила користування науковою бібліотекою СНУ ім. В. Даля»;
- «Положення про відкритий освітній ресурс в СНУ ім. В. Даля»;
- «Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії, індивідуального навчального плану здобувача освіти та каталогів дисциплін вільного вибору у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»;
- «Положення про розроблення, викладання та оформлення інформаційних пакетів ЄКТС в СНУ ім. В. Даля».

7.6 Порядок та строки зберігання документів, що регламентують освітню та організаційну діяльність університету встановлюється «Номенклатурою справ», затвердженою ректором.

7.7 При провадженні освітнього процесу можуть використовуватися наступні засоби цифрової комунікації суб'єктів освітнього процесу:

- месенджери WhatsApp, Viber;
- корпоративна електронна пошта з адресами в домені snu.edu.ua;
- сервіси Microsoft 365;
- сервіси GOOGLE;
- платформа відеоконференцзв'язку BigBlueButton;
- платформа LMS M.O.O.D.L.E;
- інші платформи і сервіси, в тому числі сторонніх організацій, зовнішніх стейкхолдерів (за умови інформування здобувачів вищої освіти на початку вивчення відповідного освітнього компоненту).

8 ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ, ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1 Політика оцінювання здобувачів ВО орієнтована на їх заохочення до активної участі в освітньому процесі, кількісне оцінювання рівня результатів навчання та має на меті створення можливостей у досягненні програмних результатів навчання через наявність ефективного

зворотного зв'язку і розвиток уміння самооцінювання для забезпечення їх ефективного подальшого навчання.

8.2 Оцінювання результатів навчання здобувачів ВО в СНУ ім. В. Даля протягом семестру здійснюється відповідно до [«Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#). У навчальному процесі застосовуються форми поточного і підсумкового контролю знань за кожним освітнім компонентом та атестація за освітньою програмою в цілому.

8.3 Зміст, методики проведення та оцінювання за кожним освітнім компонентом визначаються викладачем при розробленні курсу (дисципліни), схвалюються кафедрою та відображаються в робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі.

8.4 Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять з метою перевірки рівня підготовки здобувачів ВО до виконання конкретної роботи та забезпечення зворотного зв'язку у процесі навчання. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та/або лекціях. Форми проведення поточного контролю і критерії оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою навчальної дисципліни (освітнього компонента) та/або силабусом.

8.5 Результати поточного контролю фіксуються в електронному журналі кожного курсу на платформі «Електронний університет СНУ ім. В. Даля».

8.6 В разі виникнення у здобувачів ВО за результатами семестрового контролю академічної заборгованості, вони мають право її ліквідувати у наступному порядку:

- звернутися із заявою на ім'я ректора щодо надання можливості покращення результатів підсумкового контролю незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок;
- наказом ректора визначається строк протягом якого надається можливість покращення результатів підсумкового контролю але не більш як до дати початку наступного навчального семестру;
- на підставі наказу ректора для перескладання заходів семестрового контролю деканат оформлює листок обліку успішності.

8.7 Підсумкова атестація здійснюється з метою встановлення відповідності результатів навчання здобувачів ВО вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Атестація осіб здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до [«Положення про екзаменаційну комісію СНУ ім. В. Даля»](#).

8.8 Здобувач ВО, який не виконав індивідуальний навчальний план до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів ВО, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, має право:

- звернутися із заявою на ім'я ректора щодо визнання обставин непереборної сили;

- наказом ректора створюється комісія СНУ ім. В. Даля, за участю представників органів студентського самоврядування з представництвом не менше 40%;
- комісія протягом не більш 5-ти робочих днів приймає рішення щодо визнання або невизнання обставин непереборної сили.

8.9 Для вирішення конфліктних ситуацій в інших випадках застосовується [«Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у СНУ ім. В. Даля»](#).

8.10 Особам, які успішно виконали акредитовану встановленим порядком освітню програму та пройшли атестацію, видається документ про вищу освіту, у відповідності до [«Положення про порядок замовлення, видачі та обліку студентських квитків та документів про освіту \(у тому числі дублікатів\) в СНУ ім. В. Даля»](#).

8.11 СНУ ім. В. Даля несе загальну відповідальність щодо запобігання та виявлення академічної недоброчесності, яку регламентує [«Положення про запобігання та виявлення академічної недоброчесності СНУ ім. В. Даля»](#).

9 ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відрахування здобувачів ВО

9.1 Підстави для відрахування здобувачів ВО визначені [частиною першою статті 46 Закону України «Про вищу освіту»](#) та [частиною шостою статті 42 Закону України «Про освіту»](#).

9.2 Підставами для відрахування здобувача ВО можуть бути:

- завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого навчального закладу;
- невиконання індивідуального навчального плану (факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів ВО);
- порушення умов договору (контракту), укладеного між університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- порушення академічної доброчесності;
- інші підстави, передбачені законодавством.

9.3 Відрахування у зв'язку із невиконанням індивідуального навчального плану у частині отримання за результатами підсумкового контролю незадовільної оцінки можливе лише за умов, якщо здобувачу ВО була надана можливість:

- покращення результатів підсумкового контролю з відповідного освітнього компонента незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок, але здобувач ВО у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного проходження підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку;
- оскарження (апеляції) рішення у встановленому цим положенням в розділі [«ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ, ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ»](#), дії або бездіяльності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, посадових осіб СНУ ім. В. Даля щодо організації і проведення підсумкового контролю, але здобувач ВО у встановлений строк не скористався такою можливістю або його скарга була обґрунтовано відхилена.

9.4 Здобувач ВО не може бути відрахований за невиконання індивідуального навчального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів ВО, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, що встановлено комісією СНУ ім. В. Даля, створеною за участю представників органів студентського самоврядування.

9.5 У випадку відрахування здобувача ВО з числа осіб, які навчаються на місцях державного (регіонального) замовлення, на підставах, передбачених [Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658 або [Порядком призначення і виплати стипендій](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882, або в разі втрати права на навчання за державним або регіональним замовленням відповідно до [Порядку реалізації права на першочергове зарахування до закладів вищої медичної і педагогічної освіти за державним \(регіональним\) замовленням осіб, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості або селищі міського типу](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 417, наслідком є припинення для такої особи права продовження навчання за державним (регіональним) замовленням.

9.6 Продовження навчання відрахованого здобувача ВО, який навчався на місцях державного (регіонального) замовлення, може здійснюватися за його заявою щодо переведення на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. Термін подачі заяви не має перевищувати один місяць від дати відрахування. У разі неподання такої заяви у передбачений строк, здобувач ВО відраховується за порушення умов договору про навчання в СНУ ім. В. Даля, укладеного відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#).

9.7 Особі, яка відрاهована із СНУ ім. В. Даля (крім відрاهування у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньою програмою, а також у разі, якщо особа не приступила до занять), видається академічна довідка, яка містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

Поновлення на навчання здобувачів ВО

9.8 Особи, відрاهовані до завершення навчання за певною освітньою програмою, можуть бути поновлені на навчання на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви, поданої до СНУ ім. В. Даля, яка розглядається протягом п'яти робочих днів, після чого заявник повинен бути письмово поінформований (у тому числі засобами електронного поштового зв'язку) про строки, порядок і умови поновлення на навчання або про причину відмови.

9.9 Особу може бути поновлено на навчання до СНУ ім. В. Даля незалежно від причин відрاهування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття вищої освіти, освітньої програми, джерела фінансування, форми власності та сфери управління попереднього закладу вищої освіти за умов:

- виконання особою, яка подала заяву про поновлення на навчання, вимог до вступників на відповідну освітню програму:
 - до поновлення на навчання;
 - не пізніше дати допуску до атестації здобувачів ВО. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач ВО відрاهується за порушення умов договору про навчання між СНУ ім. В. Даля та вступником, укладеному відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#), і не допускається до атестації здобувачів ВО.
- позитивної оцінки результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, здатності особи успішно виконати відповідну освітню програму. Особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітню програму. Оцінювання має містити наступні позитивні оцінки:
 - результатів навчання здобутих особою в попередні періоди навчання, відповідно до процедури, яку визначає [«Положення про порядок визначення та ліквідації академічної різниці, зарахування результатів попередніх періодів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті, у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#);
 - здатності особи успішно виконати відповідну освітню програму відповідно до процедури, яку визначає [«Положення про порядок визначення та ліквідації](#)

академічної різниці, зарахування результатів попередніх періодів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті, у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля».

- при визнанні результатів попередніх періодів навчання обов’язковими умовами є:
 - попереднє або в строк до шести місяців після поновлення на навчання виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день поновлення не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);
 - включення до індивідуального навчального плану здобувача ВО визначених освітньою програмою СНУ ім. В. Даля для попередніх періодів навчання обов’язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркових освітніх компонентів (за необхідності);
 - проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів ВО (за необхідності);
- погодження з органами самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки).

9.10 При поновленні здобувача ВО на навчання до СНУ ім. В. Даля виконується наступний алгоритм дій:

- здобувач ВО має звернутися із відповідною заявою до приймальної комісії;
- на підставі рішення приймальної комісії розпорядженням завідувача профільної кафедри створюється комісія у складі трьох осіб з відповідною фаховою кваліфікацією;
- комісія протягом не більш 5-ти робочих днів приймає рішення щодо визнання або невизнання результатів навчання здобутих особою в попередні періоди навчання і визначає академічну різницю, яка не повинна перевищувати 20 кредитів ЄКТС. В разі визнання результатів попередніх періодів навчання призначається дата засідання комісії щодо оцінювання здатності особи успішно виконати освітню програму;
- приймальна комісія погоджує з органами самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) та приймає рішення щодо поновлення здобувача ВО на навчання в разі позитивного оцінювання здатності особи успішно виконати освітню програму;
- за рішенням приймальної комісії видається відповідний наказ ректора.

9.11 Поновлення на навчання в СНУ ім. В. Даля:

- за освітньою програмою зі спеціальності, необхідної для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, здійснюється, якщо особа до відрахування навчалась за такою самою спеціальністю;

- на перший рік навчання на основі повної загальної (профільної) середньої освіти забороняється;
- на другий рік навчання на основі повної загальної (профільної) середньої освіти осіб, відрахованих з першого року навчання, можливе за умови повного виконання ними вимог навчального плану першого року навчання відповідної освітньої програми на комерційній основі у встановлений деканом факультету строк але не більше 6 місяців від дати поновлення;
- може здійснюватися на освітні програми того самого рівня вищої освіти на такий самий або нижчий рік навчання;
- на освітню програму з іншої спеціальності, а також з іноземного закладу ВО незалежно від спеціальності, обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, встановлених в рік початку навчання контингенту здобувачів ВО за відповідним рівнем освіти, до якого приєднується особа, або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про поновлення.

9.12 Процедура поновлення на навчання здійснюється, шляхом подання заяви до [Приймальної комісії СНУ ім. В. Даля \(vstup@snu.edu.ua\)](mailto:vstup@snu.edu.ua).

9.13 Особи, які поновлені на навчання, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму за державним (регіональним) замовленням та умов поновлення, можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного (регіонального) замовлення у порядку, встановленому законодавством.

9.14 Особи, які здобували вищу освіту за державним (регіональним) замовленням, і які після наданої їм в установленому порядку академічної відпустки з причин, зазначених [в підпунктах 1 та 2 пункту «Академічна відпустка може бути надана з таких причин» цього Положення](#), а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до [Закону України](#) «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та членів їхніх сімей», після їх звільнення поновлюються на навчання у СНУ ім. В. Даля на освітні програми з тієї ж спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення.

9.15 Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни за їх заявою поновлюються на навчання на освітні програми з тієї самої спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

9.16 При реорганізації або ліквідації закладу вищої освіти поновлення осіб до СНУ ім. В. Даля, які навчались на місцях державного (регіонального) замовлення,

здійснюється із збереженням джерела фінансування. Обов'язок стосовно вирішення всіх питань продовження та завершення навчання здобувачами ВО покладається на засновника (засновників) такого закладу вищої освіти.

9.17 Наказ про поновлення на навчання видається після укладання відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#) договору про навчання між СНУ ім. В. Даля та вступником, а також договору про навчання між СНУ ім. В. Даля з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку поновлення на навчання за кошти такої особи).

Переведення здобувачів ВО

9.18 Здобувачі ВО на підставі особистої заяви можуть бути переведені:

- з однієї освітньої програми на іншу;
- з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;
- з одного джерела фінансування на інше;
- з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення.

9.19 При переведенні здобувача ВО на навчання до СНУ ім. В. Даля з іншого із збереженням місця державного замовлення навчального закладу або на іншу освітню програму СНУ ім. В. Даля виконується наступний алгоритм дій:

- здобувач ВО має звернутися із відповідною заявою до приймальної комісії;
- на підставі рішення приймальної комісії розпорядженням завідувача профільної кафедри створюється комісія у складі трьох осіб з відповідною фаховою кваліфікацією;
- комісія протягом 5-ти робочих днів приймає рішення щодо визнання або невизнання результатів навчання здобутих особою в попередні періоди навчання і визначає академічну різницю, яка не повинна перевищувати 20 кредитів ЄКТС. В разі визнання результатів попередніх періодів навчання призначається дата засідання комісії щодо оцінювання здатності особи успішно виконати освітню програму;
- приймальна комісія погоджує з органами самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) та приймає рішення щодо переведення здобувача ВО в разі позитивного оцінювання здатності особи успішно виконати освітню програму;
- за рішенням приймальної комісії видається відповідний наказ ректора.

9.20 Здобувачі ВО, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, переводяться на іншу освітню програму за згодою особи, яка взяла на себе такі фінансові зобов'язання, з внесенням відповідних змін до договору про навчання між СНУ ім. В. Даля та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу, укладеному відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#).

9.21 Особі може бути відмовлено в переведенні, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітню програму. .

9.22 Переведення на нижчий рік навчання здійснюється на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб.

9.23 Переведення в межах університету з однієї освітньої програми на іншу або з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу, або з одного джерела фінансування на інше здійснюється наказом ректора університету.

9.24 При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, встановлених в рік початку навчання особи за відповідним освітнім рівнем або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про переведення.

9.25 Виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму може здійснюватися до переведення або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів ВО. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач ВО відраховується за порушення умов договору про навчання між СНУ ім. В. Даля та вступником, укладеному відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#), і не допускається до атестації здобувачів ВО.

9.26 При переведенні здобувачів ВО обов'язковими умовами є:

- попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день допуску до занять не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);
- включення до індивідуального навчального плану здобувача ВО визначених освітньою програмою СНУ ім. В. Даля для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркових освітніх компонентів (за необхідності);
- проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

9.27 Наказ про переведення здобувача ВО на іншу освітню програму та/або форму здобуття освіти, та/або джерело фінансування, видається після укладання відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#) договору про навчання між СНУ ім. В. Даля та вступником, а також договору про навчання між СНУ ім. В. Даля з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку переведення на навчання за кошти такої особи).

9.28 Здобувач ВО, якого переведено на іншу освітню програму або форму здобуття вищої освіти, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму на місця

державного (регіонального) замовлення та умов переведення, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного (регіонального) замовлення за погодженням з органом студентського самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) у наступному порядку:

- здобувач ВО подає заяву до приймальної комісії щодо бажання змінити джерело фінансування;
- приймальна комісія встановлює факт наявності вільних бюджетних місць на відповідній освітній програмі та формує список претендентів відповідно до наявних пільгових підстав та за особистим рейтингом по результатам навчання всіх попередніх семестрів;
- на підставі позитивного рішення приймальної комісії видається наказ ректора щодо зміни джерела фінансування.

9.29 Переведення здобувачів ВО з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення здійснюється за відсутності факту невиконання індивідуального навчального плану, встановленого цим положенням щодо [підстав для відрахування здобувача ВО](#) (індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи - для аспірантів), на освітню програму такої самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), такого самого рівня вищої освіти без зміни форми здобуття вищої освіти та року навчання. Здобувачі ВО можуть бути переведені із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, у якому розміщене державне замовлення, надане тим самим державним замовником, і такий заклад вищої освіти здійснює підготовку здобувачів ВО за державним замовленням за освітньою програмою тієї самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) і року навчання.

9.30 Переведення здобувачів ВО із збереженням місця державного замовлення здійснюється з дотриманням максимального (загального) обсягу державного замовлення в рік набору на перший рік навчання відповідного контингенту здобувачів ВО в межах відповідних рівня вищої освіти, спеціальності або освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

9.31 Переведення здобувачів ВО до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення здійснюється в лютому та липні. Переведення здобувачів ВО до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення менше, ніж за шість місяців до розрахункового строку завершення навчання не допускається, крім передбачених законодавством випадків.

9.32 Здобувач ВО, який бажає перевестись із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, подає у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня

по 10 липня (включно) на ім'я ректора заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки. Одержавши згоду, здобувач ВО звертається з відповідною заявою до ректора університету, до якого він бажає перевестись, та додає академічну довідку. Протягом п'яти робочих днів заява про переведення має бути розглянута у закладі освіти, до якого бажає перевестись здобувач вищої освіти, а заявник повідомлений про умови переведення або причину відмови.

9.33 У випадку прийняття позитивного рішення щодо переведення та після виконання здобувачем ВО умов переведення керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач ВО, видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до закладу вищої освіти, в якому він навчався раніше, впродовж семи робочих днів направляє запит щодо одержання/передачі його особової справи.

9.34 Керівник закладу вищої освіти за місцем навчання здобувача ВО, отримавши запит від закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач ВО із збереженням місця державного замовлення, на надсилання особової справи, впродовж семи робочих днів видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, і впродовж десяти робочих днів після видання наказу про відрахування передає або надсилає особову справу. Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, після одержання особової справи та укладання договору про навчання відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#) впродовж семи робочих днів видає наказ про переведення.

9.35 У разі відмови в акредитації освітньої програми, що не була акредитована раніше, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію освітньої програми та неотримання нового рішення про акредитацію освітньої програми, здобувачі ВО, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти, в якому аналогічна освітня програма в межах тієї самої спеціальності акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету, відповідно до [Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного \(місцевого\) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного \(місцевого\) бюджету](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 927. Обов'язок стосовно вирішення всіх питань такого переведення здобувачів ВО покладається на керівника закладу вищої освіти, де навчаються здобувачі.

Переривання навчання здобувачів ВО

9.36 Переривання навчання здобувачів ВО здійснюється шляхом надання їм академічної відпустки. Такі особи не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти.

9.37 Дія договору про навчання між вступником та СНУ ім. В. Даля, а також між СНУ ім. В. Даля та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати, укладені відповідно до [частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту»](#), зупиняється на строк надання академічної відпустки.

9.38 Академічна відпустка може бути надана з таких причин:

- за медичними показаннями, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;
- у зв'язку з призовом на військову службу (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства);
- у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності – якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливає виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за основним місцем навчання;
- у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;
- у зв'язку із сімейними обставинами – перерва у навчанні надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви на строк не більше одного року за весь період навчання за відповідним рівнем вищої освіти;
- у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- якщо дитина здобувача ВО згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених [пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки»](#).

9.39 Надання академічної відпустки здійснюється за наказом ректора, у якому зазначаються причина, підстава для надання та тривалість, у тому числі посилення на тривалість відпустки, встановлену законодавством (у разі необхідності). При цьому тривалість академічної відпустки з причини, зазначеної [в останньому підпункті попереднього пункту](#), не може перевищувати тривалості соціальної відпустки, наданої відповідно до [Закону України «Про відпустки»](#), але за бажанням здобувача вищої освіти може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку.

9.40 Для надання академічної відпустки здобувачі ВО звертаються до університету із заявою в паперовій або електронній формі, в якій зазначають причину, строк академічної відпустки, а також підставу. До заяви додаються такі документи:

- з причин «за медичними показаннями», – медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями. Академічна відпустка за медичними показаннями здобувачам вищої освіти з числа іноземців може надаватися на підставі легалізованої (крім випадків, передбачених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законом порядку) медичної довідки, отриманої в іноземній державі, що подається до СНУ ім. В. Даля разом з нотаріально засвідченим перекладом українською мовою;
- з причин пов'язаних з «участю в програмі академічної мобільності» – документи, що засвідчують участь здобувача ВО у програмі академічної мобільності, що реалізується відповідно до законодавства;
- з причин пов'язаних «з довгостроковим службовим відрядженням» – підтверджуючий документ з місця роботи здобувача вищої освіти щодо довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;
- з причин пов'язаних «із сімейними обставинами» – документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);
- з причин пов'язаних «з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку» – один з документів: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;
- з причини «якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду» – медичний висновок про те, що дитина потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених [пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки»](#)), або інший документ, що є підставою для надання академічної відпустки за сімейними обставинами.

9.41 Після завершення строку переривання навчання, наданого здобувачу ВО у визначеному цим Положенням порядку, особа може бути поновлена на навчання шляхом допуску до освітнього процесу.

9.42 Допуск до освітнього процесу здобувачів ВО, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом ректора на підставі заяви здобувача ВО, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

9.43 Здобувачі ВО, які у визначений термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються із університету за порушення умов договору про навчання.

9.44 Спірні питання щодо надання або продовження строку академічної відпустки, допуску здобувача ВО до освітнього процесу розглядаються університетом за участю органів студентського самоврядування, аспірантів, докторантів і молодих вчених або в судовому порядку.

10 АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

10.1 Право на академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля реалізується на підставі договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво між СНУ ім. В. Даля та вітчизняними й іноземними навчальними закладами за програмами партнерства, а також з власної ініціативи учасників освітнього процесу на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

10.2 Цілі і завдання, організаційне забезпечення, права та обов'язки учасників академічної мобільності, а також звітування про її результати в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля»](#).

11 ТРАНСФЕР КРЕДИТІВ

11.1 СНУ ім. В. Даля може визнавати еквівалентними та зараховувати результати навчання здобувача ВО, отриманих в іншому навчальному закладі або в СНУ ім. В. Даля, за іншими освітніми програмами, в тому числі, в неформальній освіті.

11.2 Зарахування результатів навчання здійснюється за заявою здобувача ВО, відповідно до [Положення про порядок визначення та ліквідації академічної різниці, зарахування результатів попередніх періодів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті у СНУ ім. В. Даля](#).

12 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

12.1 Права і обов'язки науково-педагогічних та педагогічних працівників визначаються ст.57-59 Закону України про вищу освіту.

12.2 Права і обов'язки здобувачів ВО визначаються ст. 62, 63 Закону України про вищу освіту.

13 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТАРОСТИ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

13.1 Староста є представником деканату для організаційного забезпечення освітнього процесу в академічній групі та для управління колективом групи при залученні її до всіх офіційних заходів, що проводяться деканатом факультету і ректоратом або за їх дорученням.

13.2 Староста представляє інтереси групи здобувачів ВО в деканаті і на кафедрах. Староста академічної групи може брати участь у роботі органів студентського самоврядування факультету та Університету.

13.3 Старостою академічної групи може бути один з представників академічної групи, який користується авторитетом і повагою серед здобувачів ВО і науково-педагогічних та педагогічних працівників, має позитивний вплив на колектив групи і володіє організаторськими здібностями.

13.4 За належне виконання своїх обов'язків староста може бути матеріально та морально заохочений адміністрацією та органами студентського самоврядування факультету та Університету.

13.5 Староста несе відповідальність за виконання обов'язків та використання прав, передбачених цим Положенням, і дотримується конфіденційності в індивідуальній роботі зі здобувачами ВО академічної групи.

13.6 Староста академічної групи на 1-му курсі призначається деканом факультету на перший навчальний семестр. Після закінчення цього терміну рішення про переобрання старости приймає академічна група.

13.7 Староста переобирається на зборах академічної групи при обов'язковій присутності представника адміністрації факультету. Рішення про переобрання приймається простою більшістю від загальної кількості академічної групи здобувачів ВО шляхом прямого голосування, що фіксується у відповідному поданні (заяві, протоколі тощо) до деканату. За поданням куратора академічної групи (за результатами голосування академічної групи) староста призначається наказом (розпорядженням) по факультету.

13.8 Звільнення старости може здійснюватись за власним бажанням, з ініціативи адміністрації, органів студентського самоврядування або здобувачів ВО даної групи, якщо він не справляється з обов'язками чи втратив моральне право бути офіційним лідером колективу.

13.9 Староста зобов'язаний:

- своєчасно інформувати здобувачів ВО щодо освітнього процесу та інших офіційних заходів;
- брати участь у зборах старост академічних груп;
- брати участь у роботі комісій, що створюються на факультеті та в Університеті з розв'язання конфліктних ситуацій;
- після закінчення заліків та екзаменів отримувати підсумкову інформацію про результати екзаменаційної сесії і доводити її до відома здобувачів ВО.

13.10 Староста має право рекомендувати кращих здобувачів ВО до матеріального та морального заохочення за відмінне навчання, активну участь у науково-дослідній, громадській, спортивній та культурно-масовій роботі тощо;

14 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

14.1 Куратор призначається для надання допомоги здобувачам ВО у формуванні колективу групи, проведенні індивідуальної навчально-виховної роботи, здійснення зв'язків із батьками здобувачів ВО, з'ясування проблем здобувачів ВО, надання їм можливої допомоги, контролю за освітнім процесом тощо. Куратором групи може бути науково-педагогічний (педагогічний) працівник, який користується авторитетом, відзначається високими моральними якостями та може забезпечити позитивний виховний вплив на здобувачів ВО.

14.2 Куратор призначається розпорядженням декана факультету за поданням завідувача кафедри. Виконувана ним робота планується і враховується в індивідуальному плані роботи науково-педагогічного та педагогічного працівника. Куратор закріплюється за групою, як правило, на весь період навчання в університеті. Зміна куратора може здійснюватися деканом (директором) з поважних причин, якщо він не справився з виконанням своїх обов'язків або за ініціативою здобувачів ВО групи.

14.3 Куратор зобов'язаний:

- сприяти створенню в групі здорового морально-психологічного клімату, встановленню нормальних стосунків між здобувачами ВО і науково-педагогічними та педагогічними працівниками та співробітниками університету;
- допомагати активу групи у формуванні колективу, виробленні позитивних ціннісних орієнтацій у здобувачів ВО, спрямованих на здобуття знань, підвищення свого загального культурного рівня, ведення здорового способу життя тощо;
- проводити індивідуальну виховну роботу зі здобувачам ВО, з'ясовувати поточну успішність здобувачів ВО, умови проживання, піклуватися та надавати можливу допомогу здобувачам ВО у вирішенні тих проблем, які залежать від університету;

- встановлювати та підтримувати зв'язки з батьками здобувачів ВО, своєчасно їх інформувати про стан академічної успішності та проблеми, що можуть виникнути у житті їх дітей і вирішення яких потребуватиме допомоги батьків.

14.4 Куратор має право:

- висувати найкращих здобувачів ВО за успіхи в навчанні, науковій, спортивній, культурно-масовій та громадській роботі до нагороджень та різних форм заохочень;
- приймати участь у вирішенні конфліктних ситуацій в академічній групі.

15 ПЛАНУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

15.1 Робочий час науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників регламентується ст. 56 Закону України «Про вищу освіту».

15.2 Планування та облік навчального навантаження, методичної, наукової та організаційної діяльності науково-педагогічних працівників здійснюються завідувачами кафедр відповідно до [«Положення про планування, облік роботи та індивідуальний план науково-педагогічних працівників»](#).

16 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

16.1 Положення набирає чинності з наступного дня після його затвердження наказом ректора. Попередня редакція Положення при цьому втрачає чинність.

16.2 Зміни та доповнення до Положення затверджуються наказом ректора за рішенням Вченої ради університету.